

Столична община

Входящ №

СОА23-НЦ62-5-[7]

Регистриран на 06.07.2023

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

СТОЛИЧНА ОБЩИНА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, e-mail: info@sofiacouncil.bg, <http://www.sofiacouncil.bg>

до

СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД

ОТНОСНО: поставяне на паметник на Захари Стоянов в поземлен имот с идентификатор 68134.405.113 на територията на район „Оборище“.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

В Столична община е постъпило предложение с вх. № СОА23-НЦ62-5/06.01.2023 г. от г-н Димитър Главчев – председател на Инициативния комитет за издигане на паметник на Захари Стоянов в гр. София, с което на основание чл. 18. ал. 1, т. 3 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община („НИПООПППХЕТСО“) се предлага поставянето на паметник на Захари Стоянов на зелената площ срещу северния вход на сградата на Народното събрание в поземлен имот с идентификатор по КККР 68134.405.113, УПИ 1, кв. 499а, м. „Зона А“, район „Оборище“. В тази връзка следва да се посочи следното:

Захари Стоянов има всепризнато значително място в българската история и народната памет. За много поколения той е бил и ще остане пример за безкористно родолюбие и себеотрицание в името на една голяма идея – възстановяването и утвърждаването на независимата българска държава. Огромни са неговите заслуги към нова България – непосредствен участник в революционните борби до учредяването на българска държавност през 1878 г., летописец на национално-освободителното движение, страстен публицист, веш дипломат и политик, изцяло посветил себе си на Отечеството.

Роден е през 1850 г. в семейството на Стоян Джедев Далакчиев. Рожденото му име е Джендо Стоянов Джедев. Учи във взаимното училище в родното си село през периода 1856

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и 1 (един) за иоресита.

На адресата се насочва чрез АНССО АНССОС.

Приложенията се сканират.

– 1862. За известно време е овчар в Добруджа. За известно време е абаджийски чирак в Русе. Важна роля за духовното и идейното му израстване играе читалище „Зора“. Впоследствие се сближава с дейците на революционния комитет, като става и негов член през 1872 г.

Захари Стоянов участва в Старозагорското въстание (1875). Един от ръководителите на IV Пловдивски революционен окръг по време на Априлското въстание (1876). От самото начало на въстанието става част от Хвърковатата чета на Бенковски. На 19 май 1876 г. е арестуван, а на 1 август с.г. е въдворен в родното си село.

След Освобождението от османско владичество е заема редица административни длъжности. Член е на окръжния съд в Търново (1880), а след това секретар на Апелационния съд и съдебен следовател в окръжния съд в Русе (1881). През този период с публикациите във вестниците „Независимост“ и „Работник“, на който става и редактор, той придобива известност като представител на Либералната партия.

По време на режима на пълномощията отива в Пловдив, където е служител на дирекцията на правосъдието на Източна Румелия (1882 г. – 1885). Оглавява Българският таен централен революционен комитет, който организира съединението на Източна Румелия с Княжество България (1885). След него се установява в София, където последователно става народен представител в IV Обикновено Народно събрание (ОНС), подпредседател и председател на V ОНС (1887-1889). По случай двегодишнината от въстъпането на престола на княз Фердинанд I Захари Стоянов е удостоен през 1889 г. с Княжеския орден „Св. Александър“ I степен. Умира на 2 септември 1889 по време на посещение на Парижкото изложение.

Освен с революционна и общественopolитическа дейност, Захари Стоянов развива и мащабна литературна и публицистична дейност. Сътрудничи на редица периодични издания – „Работник“, „Свобода“, „Народний глас“, „Свирка“, „Търновска конституция“, „Борба“. Активно сътрудничи на редица чужди вестници.

Публицистиката на Захари Стоянов се отличава с полемична острота и борбен настъпателен дух. Чрез статии и фейлетони воюва на много фронтове срещу политически и идейни противници. Критикува социални недъзи, утвърждава революционното минало, пламенно защитава идеалите, паметта и делото на националреволюционерите, ратува за почит и възхвала на техните образи и завети.

В литературно-критичната дейност Захарий Стоянов е повлиян от идеите на руската демократична литература от 70-те и 80-те години на XIX век с нейните основни постулати – реализъм, демократизъм, общественo служене на литературата. Убеден е в социалната детерминираност на литературата и нейните граждански общественo-възпитателни функции. Приема действителността като единствен източник и материал на художествено пресътворяване. Основната творческа дейност на Захари Стоянов е свързана с мемоарно-

*Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и 1 (един) за адресати
На адресата се насочва чрез ИИССО ИИССОС
Приложенията се сканират*

биографичните произведения. Като мемоарист, биограф и белетрист се движи в тематична територия на близкото революционно минало – неговото пресъздаване и преосмислянето му в съотношение със съвременните критерии за национални нравствени ценности. Едно от най-забележителните му произведения е „Записки по българските въстания“, в което по неповторим начин пресъздава атмосферата в последното десетилетие преди Освобождението. Създава галерия от образи – от обикновения селянин до водачите на Априлското въстание, които са обрисувани с майсторски психологизъм.

Съгласно чл. 17, ал. 3 НИПООНППХЕТСО Столичния общински съвет може да приеме решение за поставяне на паметник след получаване на писмено становище на Експертно-художествения съвет и съгласуване с Обществено-експертен съвет по устройство на територията и Главния архитект на Столична община.

Проектът е разгледан от Експертно-художествения съвет, назначен със Заповед № СОА23-РД91-168/10.04.2023 г. на Кмета на Столична община, на заседание, проведено на 11.04.2023 г. Видно от представеното становище Експертно-художествения съвет изразява положително становище относно реализацията на проекта.

Видно от писмо с № САГ17-АХ00-1124-[23]09.06.2023 към СОА23-НЦ62-5-[3], идейният проект е разгледан и приет с решение по т. 14 от Протокол № ЕС-Д-35/11.05.2023 г. на ОЕСУТ във връзка с изискванията на чл. 17, ал. 3 от Наредбата. ОЕСУТ препоръчва при разработване на техническия проект да се предложи подходящо благоустройство на пространството около паметника.

За обекта „паметник на Захарий Стоянов“ е издадена виза за инвестиционно проектиране от главния архитект на Столична община съгласно влязла в сила кадастрална карта, одобрена със Заповед № РД-18-45/09.07.2010 г. на изпълнителния директор на АГКК. Предварителната виза е подложена на обществено обсъждане по реда на Наредбата за реда и начина за провеждане на обществени обсъждания в областта на пространственото развитие и устройството на територията на Столична община съгласно чл. 12 ЗУЗСО, за което е уведомено Министерството на културата.

Съгласно действащия Общ устройствен план на Столична община от 2009 г., поземлен имот с идентификатор 68134.405.113 попада в „Терени с локални градини и озеленяване“ (Тго). Необходимо е да бъдат спазени изискванията на чл. 19, ал. 4 ЗУЗСО.

За визията на паметника на Захарий Стоянов е проведен конкурс като спечелилият конкурс проект е на Иван Чолаков, Пламен Вълчев и арх. Димитър Младенов.

Изработването и поставянето на паметника се финансира изцяло от Инициативен комитет за издигане на паметник на Захари Стоянов в гр. София, представляван от Димитър Главчев, по дарителска сметка на Български червен кръст.

*Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в У.А.СО и 1 (един) за адресата.
На адресата се насочва чрез АИСЪО АИСЪОС
Приложенията се сканират*

Към документацията по преписката има приложени:

- Списък с членовете на ИК за изграждане на паметник на Захари Стоянов;
- Протокол за създаване на работна група и последващи протоколи от заседанията на ИК;
- Описание на обявената конкурсна програма;
- Протокол от заключително дискусия от Столична община – район „Оборище“ и писмо към НАГ от Столична община;
- Писмо от НАГ до НИНК;
- Предварителна виза за проектиране
- Автобиографии на творческия колектив;
- Обяснителна бележка на идейния проект;
- 3D визуализация на позиционирането на идейния проект в определена локация в градска среда;
- Визуализация на пластиката на главата в мащаб 1:1;
- Схема на разположението на идейния проект в градска среда.

С оглед на гореизложеното, предлагаме инициативата на Инициативен комитет за издигане на паметник на Захари Стоянов в гр. София да бъде подкрепена с поставяне на паметник на Захари Стоянов – революционер, публицист, политик и преди всичко един от най-достоините синове на България.

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С оглед на гореизложеното, както и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 във вр. с ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 17, ал. 1 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община, предлагаме Столичният общински съвет да приеме решение съгласно приложения проект.

*Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и 1 (един) за адресата.
На адресата се насочва чрез АИССО АИССОС.
Приложенията се сканират.*

ПРИЛОЖЕНИЯ: 1. Проект на решение на Столичния общински съвет:

2. Предложение № СОА23-НЦ62-5/06.01.2023 г. от Инициативен комитет за издигане на паметник на Захари Стоянов в гр. София:

3. Проектна документация към заявлението:

4. Одобрена виза:

5. Становище на Експертно-художествения съвет:

6. Становище на ОЕСУТ.

С УВАЖЕНИЕ,

Петър Петров ..... Борислав Бориславов
Зорис Калев .....
.....

.....
Ирина Черданова-Колева

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № ...

на Столичния общински съвет

от _____ 20__ година

За поставяне на паметник на Захари Стоянов в поземлен имот с идентификатор 68134.405.113 на територията на район „Оборище“.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 вр. с ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 17, ал. 1 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

I. Дава съгласие за поставяне на паметник на Захари Стоянов с фигура от бронз върху естествена морена, с височина на седналата фигура 170 см. в ПИ с идентификатор по КККР 68134.405.113, УПИ I, кв. 499а, м. „Зона А“, район „Оборище“, след съгласуване с Министерството на културата.

II. На паметника по т. I да бъде изписан с бронзови букви следния текст:
„Захарий Стоянов 1850-1889“

III. Разходите по изработката, монтажа и поддържането на паметника да бъдат за сметка на Инициативен комитет за издигане на паметник на Захари Стоянов в гр. София.

*Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в ЗАСО и 1 (един) за адресата.
На адресата се насочва чрез АИССО АИССОС.
Приложенията се сканират.*

Настоящото решение е прието на ___ заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 20__ г.. Протокол № _____ от _____ 20__ г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:** _____

{Георги Георгиев}